

Nr. 4/2024, 18. årgang

Tynset

Informasjon
fra Tynset kommune

Magasinet Tynset

Nr. 4/2024, 18. årgang

DIGITAL UTGAVE

Ansvarlig utgiver
Tynset kommune
2500 Tynset

Ansvarlig redaktør

Erling Strålberg (kommunedirektør)

Kontakt

Telefon: 624 85 000

Epost: postmottak@tynset.kommune.no

Internett: www.tynset.kommune.no

Annonsering i informasjonsmagasinet

Ta kontakt for informasjon om annonsering og bistand med utforming:

INGRAFO AS

Rørosveien 2280

2540 Tolga

Telefon: 900 15 929

952 07 555

Epost: post@ingrafo.no

Grafisk utforming

INGRAFO © 2024

www.ingrafo.no

Foto 1. omslagsside

© Frauke Riether / Pixabay

God Jul og Godt Nytt År

Etableringen av Clas Ohlson bekrefter Tynset sin plass som handelssted og regionsenter i Nord Østerdal.

Under åpningen av Clas Ohlson gikk folk fra hele regionen mann av huse for å få med seg de gode tilbudene, I alt 1676 kunder besøkte butikken på åpningsdagen torsdag 24.oktober. Etableringen er et viktig tilskudd til handelen. De fleste av CO butikkene er i kjøpesentre, med plassbegrensninger. Her på Tynset er butikken i full størrelse med over 15 000 varer. Eiendomsinvestor Ken Olav Philips har lyktes godt med å bygge butikken i samme bygningskompleks som Rema 1000 og Bring.

Transformasjonsprosessen av Nytrøen industriområde er i gang. Felleskjøpet, Byggmakker og Europris har bygget nytt og større, og deler parkeringsareal. Etableringen av Clas Ohlson er gjort i samme bygningsmasse, som Posten/Bring og Rema 1000 og har felles parkeringsplass. Det er flere virksomheter innen kategori A og B som ønsker å etablere seg på Tynset. Clas Ohlson er en såkalt signaletablering, som andre virksomheter i kategori B (plasskrevende handel) legger merke til. I denne kategori ligger f.eks Coop Obs bygg, Rusta, Julia, Biltema og Bohus/Skeidar. Når etableringen av Normal omtales som «unge kvinners hellige gral» kan vi minne om at Clas Ohlson i Sverige bærer tilnavnet Gubbdagis!

I restaurantbransjen er konkurransen intensiv.

Siste tilskudd er Tynset Café og Bar som åpnet i høstferien, få dager etter at Tynset Kebab House på andre siden av gaten meldte oppbud.

Tynset Café og Bar serverer lunsjmat og middag og har åpen pub og bar på kveldstid. Eier Quendrim Krasniqi, startet Trontorvet Café i 2019 og drev virksomheten i 4 år. I januar 2020 startet han og broren Fjellregionen Renhold, som har opparbeidet seg en stor og lønnsom kundebase i Nord-Østerdal og Røros. Restaurantbransjen trenger rekruttering og en kafé som dette kan gi ungdommer i regionen god arbeidstrening.

Nord-Østerdal Miljøpark vil starte opparbeidelsen av området i 2025.

Det skal graves for legging av vann, avløp og fiber inn mot jul, og så snart det er tele i bakken. Dette for å unngå unødig skade på dyrkamark. Når dette er på plass starter prosjektering og bygging av kraftverket i Tunna sammen med byggingen av solkraftanlegg. Det blir spennende å se hvilke virksomheter som trekkes til området for å dra nytte av lokalprodusert strøm. Den gunstige beliggenheten langs Rv3 har alt å si.

SK Bygg ble årets bedrift – enda et eksempel på at det lyktes for tidligere telnesinger!

Avslutningsvis vil vi gratulere SK Bygg med prisen som årets bedrift 2024. Den 40 manns virksomheten er sammen med Kjellmark og Støholen en av de store byggentreprenørene i regionen. Sparebank 1 og Tynset kommune samarbeider om prisen, som består av en beløp på 5000 kroner og et bilde av digitalkunstneren Anita Sletten.

Åpningstider servicetorget julen 2024

Mandag 23. desember: Kl. 10:00 – 14:00

Julaften: Stengt

Freitag 27. desember: Stengt. Kun telefontid kl. 10:00 – 14:00

Mandag 30. desember: Kl. 10:00 – 14:00

Nyttårsaften: Stengt

PORTRETTET

Tekst og foto: Ingrafo

Renhold, respekt og raushet

Som renholdsleder i Tynset kommune har René Hedmark-Holm funnet sin plass - et sted hvor erfaring, engasjement og menneskelig varme går hånd i hånd.

Med en bakgrunn som spenner fra kokk til fagforeningsleder, har René en unik innsikt i arbeidslivets kompleksitet. Selv har han kjent på kroppen hvordan tunge yrker setter sine spor. Artrose i skuldrene fikk ham til å tenke nytt og søke nye veier.

– Jeg gleder meg til å gå på jobb hver eneste dag, sier han med et smittende smil. Det handler ikke bare om renhold, men om å skape fellesskap, løfte statusen til yrket og sikre at hver enkelt medarbeider blir sett.

Lederfilosofi

Hans lederfilosofi er enkel men kraftfull: Vær til stede, still opp og delta. Når René selv tar i et tak som renholder ved behov, sender det et sterkt signal til teamet.

– Det gjør noe med dem jeg leder når de ser at jeg stiller opp, forteller han.

I en arbeidshverdag preget av teknologiske nyvinninger - robotstøvsugere og avanserte gulvmaskiner, holder René fast ved det menneskelige perspektivet. Over halvparten av de 23 renholderne har minoritetsbakgrunn, de fleste er kvinner, og han kjemper for deres rettigheter.

– Jeg er opptatt av at disse kvinnene skal ha en pensjon de kan leve av, understreker han. Hans fagforeningsbakgrunn skinner gjennom i kampen for hele, faste stillinger.

Språk og kommunikasjon er en annen hjertesak. Med bergensdialekt og en mild artikulering utfordring, legger han stor vekt på at beskjeder skal forstås.

– Vi må motivere til å ta norsk inn i hverdagen, poengterer han.

Respekt og stolthet

Renholderne skal ta vare på mye og må ha kunnskap om materialene de håndterer. Flere tar renholdsoperatørkurs og tar fagbrev. Bare i rådhuset og kulturhuset har de ansvaret for renhold 7 917 kvadratmeter. I tillegg kommer stort og smått i 23 øvrige bygninger som er spredt over hele kommunen, Kvikne, Fåset og Tyllidalen. Noen krever renhold hver dag, andre to til tre dager i uka.

– Det viktig at flere ”kan alle bygg”, og kan steppe inn der det trengs, ikke minst når det gjelder opplæring av vikarer. Fleksibilitet er viktig i denne jobben, fastslår renholdslederen, som sammenligner sin administrative hverdag med et sjakkspill; hele tiden må brikkene flyttes, tilpasses og balanseres for å få hverdagen til å gå opp.

René liker å lage planer, administrere og skape system.

– Plutselig kan det bli sykefravær, da må jeg flytte ansatte rundt om i ulike bygninger til ulike tider. Det innbiller jeg meg har likheter med å flytte brikker rundt på et sjakkbrett.

– Jeg har ikke vært leder på en slik måte før og kjenner på en tilfredsstillelse ved at tidligere kompetanse og erfaring kommer til nytte. Dette er en selvutviklende jobb på mange måter, konkluderer renholdslederen.

Tre måneder i jobben føles allerede som et helt liv.

– Jeg føler at jeg alltid har vært her. Tynset kommune har tatt meg veldig godt imot, sier han ettertenksomt.

For René Hedmark-Holm handler renhold om så mye mer enn bare å gjøre rent. Det handler om mennesker, fellesskap og verdighet.

Tynset: mandag 2. desember – kommunestyresalen, Tynset Rådhus

Folldal: torsdag 5. desember – Gruvekroa, Folldal

Alvdal: 11. desember – Huset Aukrust, Alvdal

Os/Røros/Holtålen: 14. januar – Storstuggu Kulturhus, Røros

Tolga: torsdag 16. januar – Vidarheim, Tolga Kulturhus

Rendalen: 21. januar – kommunestyresalen, Bergset

rådhuset
vingelen

ØkoRåd
Vekstra Nord-Øst

SpareBank 1
ØSTLANDET

Bonden som bedriftsleder – velg ditt kurs i regionen

Målet for kursene er å gi innsikt i god ledelse av landbruksvirksomheter. Små og store beslutninger i det daglige påvirker din lønnsomhet. Framtidstro og politikk påvirker bondens strategier, men det er også mye du selv kan styre når du har et realistisk bilde av egen drift. Regionens landbrukskontorer inviterer til et kompetanseløft!

Kursene har varighet kl. 10.00 – 14.00

Kl. 10.00 Velkommen v/landbrukskontoret

Kl. 10.15 Økonomisk oversikt i landbruket i regionen og hvordan står det til? v/Odd Jarle Skogstad, Økoråd Vekstra Nord-Øst

Kl. 10.45 Tjener du penger i din produksjon og hvem skal du drøfte egne planer med? v/Hans Olav Trøan og Johannes Borgfjord, Økoråd Vekstra Nord-Øst

Kl. 11.30 Varm lunsj med god tid til prat rundt bordet

Kl. 12.30 Kan du selv påvirke vilkårene i banken? v/Ann Brudevoll, SpareBank 1 Østlandet

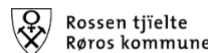
Kl. 13.00 Bedriftsledelse på gårdsnivå. Har du en lønnsom strategi for din drift? Hvilke prioriteringer skal styre utviklingen og gi deg og familien det gode liv? v/Erling Aas-Eng, Rådhuset Vingelen

Velkommen

Det er begrenset med antall plasser

Deltagelse er gratis – det blir servert varm lunsj

Meld deg på ønsket sted ved å kontakte landbrukskontoret. Påmeldingsfristen varierer

Bak årets juleutstilling i Galleri Elgen står (f.v.) Astrid Grue, Marit Lind Jordet og Arnhild Jordet. Foto: Marit Arnesen

Juleutstilling som bugner av øyegodis

**Keramiske skulpturer og maleri samt grafikk og akvarell
byr på stemning, smil, ettertanke og ikke minst øyegodt i Galleri Elgen.**

Torsdag 28. november åpnet Tynset Kunstlag årets juleutstilling i Galleri Elgen. Bak denne førjulsgleden står tre briljante kvinnelig utstillere - alle tre godt forankret i Nord-Østerdal; Astrid Grue, Os og Dalsbygda, og mor og datter Marit Lind Jordet, Tolga, og Arnhild Jordet, oppvokst i Vingelsåsen, nå bosatt i Steinkjer. Utstillerne var til stede under åpningen og fortalte selv om sitt liv og virke. Juleutstillingen står fram til 18. desember.

Keramiker Astrid Grue stiller blant annet ut skulpturer og objekter i steingods og porselen. Hennes vakre, spennende skulpturer er forankret i det figurative. Astrids uttrykksfulle, abstrakte former er tryllet fram av organisk materiale koblet sammen med flytende porselen. Hun viser også maleri og grafikk.

Akvarellmaler Marit Lind Jordet stiller ut akvareller. Folkekjære husdyr er penslet fram i transparente farger der de bolttrer seg i skog, på inn- og utmark, til fjells og til seters. Kua dukker stadig opp i Marits motiv. Med lys og pigmenter lekende i vann, skaper hun fortryllende stemninger. Hun lar seg inspirere av kunstnere som "fanger lyset".

Illustratøren Arnhild Jordet viser de mest humoristiske og fantastiske illustrasjoner av elger fra utstillingen "Elg i rushtrafikk", samt andre illustrasjoner fra de siste 20 årene. Innimellom arbeid og oppdrag har hun hele veien jobbet med egne små kunstprosjekter og funnet stor glede i det. Blant disse finnes titlene "Juleromantikk på bakepapiret", "Seterliv" og "Flueperspektivet". Samlingen "Elg i Rushtrafikk" har til sammen vært på utstilling ni ganger siden 2009. Den har 50 trykk av hver illustrasjon, og til juleutstillingen kommer det også noen nye utgaver.

Mer om utstillerne

Astrid Grue er født 9. august 1957 i Langevåg, og vokst opp på Tynset. Hun er en norsk keramiker, som bor og arbeider i Os i Østerdalen. Hun har utdannelse fra Kunst og designhøgskolen i Bergen, Kunstakademiet i Trondheim og Statens Kunstakademi i Oslo. Astrid fikk Statens etableringsstipend 1991 og Hedmark fylkes kulturstipend 1989. Hun har utført flere utsmykninger, flest i Østerdalen, og deltatt i en rekke utstillinger landet over. Hun er innkjøpt av flere institusjoner, blant annet av Tynset Kunstlag. Hun er medlem av Norske Kunsthåndverkere, NK Viken samt assosiert medlem av Billedhuggerforeningen. Mer informasjon om Astrids prosjekter vil bli lagt ut i galleriet.

Marit Lind Jordet er fra Otterøya i Namsos, født i 1959. Hun kom til Rysæteråsen i Vingelen for 50 år sia for å besøke storebror, seterbudeie Arne. Hun har selv vært seterbudeie der noen somre. Marit har vært kubonde i Vingelsåsen og synes det var godt å være på Langsetra med fôringsdyr og tegnesaker. Hun har deltatt på flere lokale utstillinger de siste 30 årene. Fem ganger har hun deltatt på utstillinger og kurs på Midt-Nordisk Kunstfestival på Inderøy. Hun har vært med i maleklubb på Tolga og har gått på flere malekurs. Marit har blant annet utdannelse fra Folkehøyskole og treårig husflidsskole. Hun er medlem av Nordiska Akvarellselskapet

Arnhild Jordet er 42 år og oppvokst i Vingelsåsen. Hun er utdannet Illustratør fra Norges Kreative fagskole og har en bachelor i multimedieteknologi fra Nord-Universitet i Nord-Trøndelag. Siden 2004 har hun gjort mange varierte oppdrag, fra museumsutstillinger til plakater, bokillustrasjoner, logoer, brosjyrer og kataloger med mer. De siste ni årene har hun jobbet med visuell kommunikasjon for Falstadsenteret på Ekne i Levanger, til dels også med illustrasjon og grafisk design, for å formidle kunnskap og refleksjon rundt tematikk fra 2. verdenskrig. Innimellom arbeid og oppdrag har hun jobbet med egne små kunstprosjekter og har hatt stor glede av å teste ut ulike uttrykk og teknikker.

Om Tynset kunstlag

Tynset kunstlag ble stiftet 25. april 1994. Pr. dags dato er vi 40 medlemmer. Klubbens aktiviteter administreres stort sett av lagets styre som består av fem personer og en vararepresentant.

Kunstlaget jobber for å styrke vekstvilkårene for kunst og kunsthåndverk, holde utstillinger og formidle kunnskap om kunst og vekke interesse og medansvar for kulturelle og kunstneriske verdier.

Tynset Kunstlag er 30 år i år. I den anledning ga Kunstlaget bort et silketrykk av Marius Lehn Reed. Kunstverket ble trukket blant en av de som deltok på utstillingsåpningen.

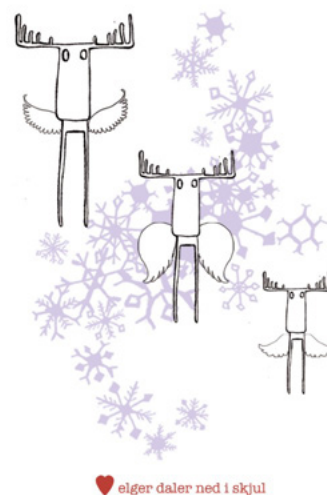
Kontakt kunstnerne eller Tynset kunstlag ved Marit Arnesen (911 75 560) for mer informasjon.

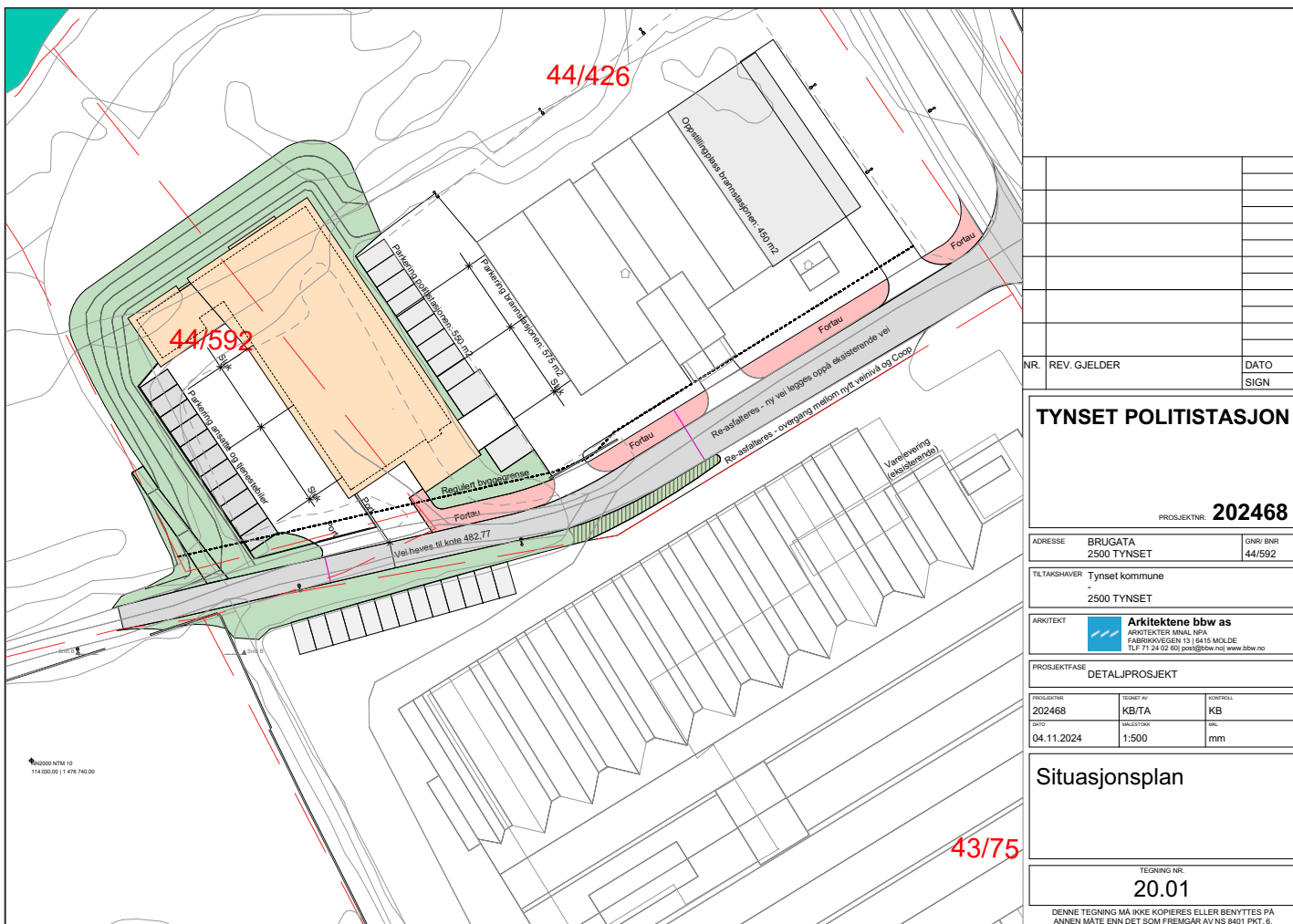
Astrid Grue: "Alvedans"

Marit Lind Jordet: "Kalv i skogen"

Arnhild Jordet: "Elger daler ned i skjul"

NR.	REV. GJELDER	DATO
		SIGN

TYNSET POLITISTASJON

PROSJEKTNR. **202468**

ADRESSE	BRUGATA 2500 TYNSET	GIVR BNR	44/592
---------	------------------------	----------	--------

ILTAKSHAVER	Tynset kommune 2500 TYNSET
-------------	-------------------------------

ARKITEKT	Arkitektene bbw as ARKITEKTER ANSL NPA FAIRKVEGEN 13 6416 MOLDE TLF 71 24 02 60 post@bbw.no www.bbw.no
----------	--

PROSJEKTFASE	DETALJPROSJEKT
--------------	----------------

PROSJEKTNR.	TILTAK	KONTROLL
202468	KB/TA	KB
DATO	SKALA	MÅL
04.11.2024	1:500	mm

Situasjonsplan

TEGNING NR.
20.01

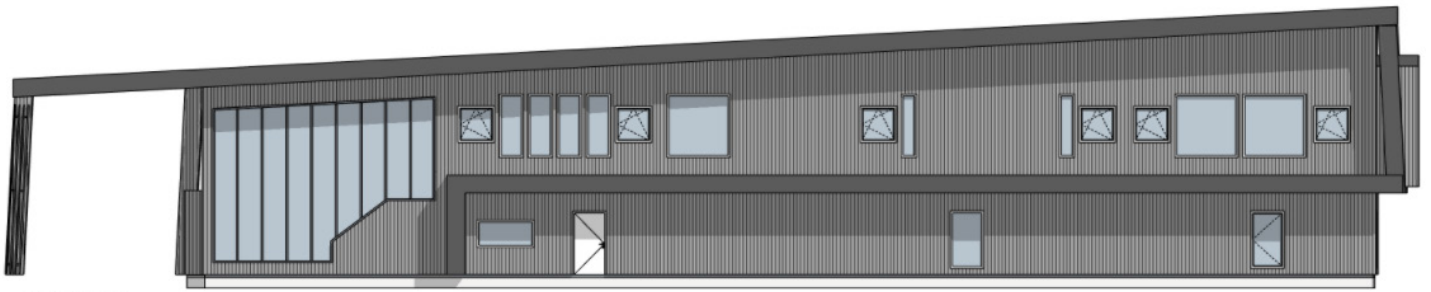
DENNE TEGNING MÅ IKKE KOPIERES ELLER BENYTTES PÅ ANNEN MÅTE ENN DET SOM FREMGÅR AV NS 8401 PKT. 6.

Kommunen er i gang med ny politistasjon

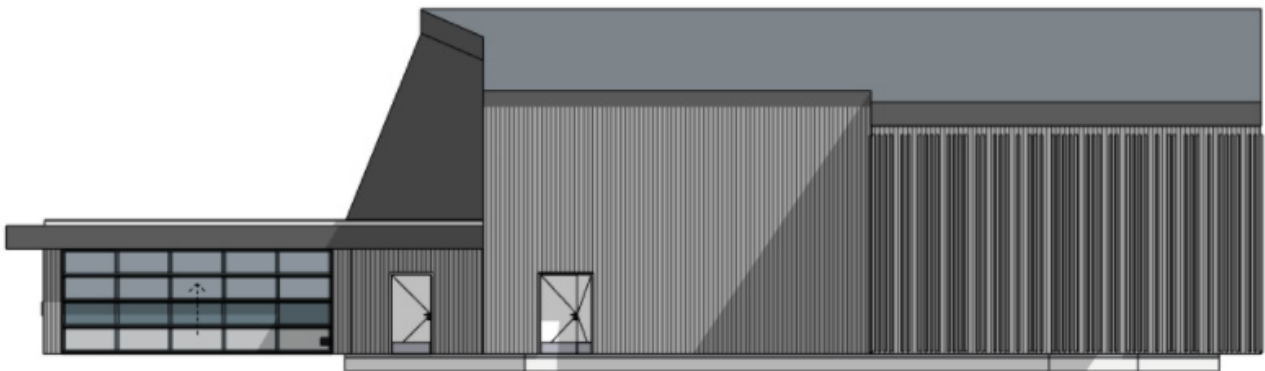
I et kommunestyremøte i mai 2023 vedtok kommunestyret å investere i bygging av ny politistasjon.

73 millioner kroner skal investeres i det om lag 1 000 kvadratmeter store bygget, som blir nærmeste nabo med brannstasjonen på Tynset. Kontrakt er inngått med totalentreprenøren Consto AS, et av landets ledende konsern innenfor bygg og anlegg, og grunnarbeidene er nå i gang.

– De skal ha med seg flere lokale underentreprenører på de ulike fagene, opplyser teknisk sjef Svein Magne Storaas. Kommunen er utbygger og skal leie ut til politiet i kommende 15 år med opsjon på ytterligere 5 år. Planlagt innflytning er 1. november 2025.

Fasade nordost

Fasade sørst

JUL

|

TYNSET KOMMUNE

Julemarked

STOREGGEN GÅRD

30.nov

Pub

BRYDALEN

30.nov

Julegrantenning

BRYDALEN

1.des

Adventskonsert

TYNSET BLANDAKOR

1.des

Danse- forestilling

KULTURSKOLA

4.des

Moddi

EN JULEKONSERT

6.des

Snart, ja like før

KULTURSKOLA,
TEATER
FJELLREGIONEN OG
NORD-ØSTERDAL
SYMFONIORKESTER

8.des

11x Kvelden før Kvelden

TEATRALS

9.des

Tusen julelys

JULEKONSERT MED
KJENTE OG KJÆRE
JULESANGER

14. og
15.des

Julekonsert med musikklinja

NORD-ØSTERDAL
VGS

19.des

Juleleder

MAY BRITT
ANDERSEN, BAND OG
KULTURSKOLA

19.des

Storband og julejazz

TYNSET JAZZKLUBB

28.des

Julerevy

NYTILFLYTTERE
KVIKNE

28.des

Tynsetvetts arbeidsgruppe består av kultursjef Bersvend Salbu, Stian Nystuen, Karin Brekken, Marte Grann Vingelen, Gina Helstad og Viviann Halvorsen.

Sammen om trygghet og trivsel for alle i Tynset-samfunnet

Elevundersøkelsen 2023/2024 viste en markant økning i mobbesaker, ikke bare her på Tynset, men også på landsbasis. Mobbing, krenkelse og utestenging er kanskje ikke noe vi klarer å få helt bort i samfunnet, men om vi ikke gjør noe så vil det bare bli verre.

På bakgrunn av denne elevundersøkelsen ble det i mars 2024 kalt inn til fellesmøte med alle FAU ledere og skoleledere (rektorene) ved Tynset skolene, dvs. Fåset, Tyllidalen og Kvikne, samt Tynset barne- skole og Tynset ungdomsskole, i tillegg til oppvekstsjef. Det ble lagt frem problemstillinger, som alle skolene og FAU-ledere ser kan være en utfordring i Tynset-samfunnet, det være seg på skole, fritid og på fritidsaktivitet.

Deriblant er språkbruk noe som går igjen uavhengig av alder. Digital mobbing, krenkelse og utestenging er også noe som sees i betydelig grad og som kan være vanskelig å avdekke, da det ofte skjer på fritid, men som ofte fører til at de som blir utsatt for dette, heller ikke har et trygt psykososialt skolemiljø.

I mai ble frivilligheten i kommunen invitert til å være med. Disse er pr. i dag representert fra idrett og kultur. Skal det endres noe så må vi jobbe bredt, og det er alles ansvar og jobbe for et bedre Tynset for *alle*. Vi fyller ulike roller i samfunnet, og derfor er samspillet så viktig. Tanken ved å invitere frivilligheten til fellesmøte med skole og FAU-ledere var å vise at vi har samme ambisjoner og samme ønsker for barn og unge i lokalsamfunnet vårt, og at alle skal være trygge på at den du samarbeider med gjør så godt de kan innafor de rammene de har.

Arbeidsgruppa for Tynsetvett

Som et resultat av dette samarbeidet ble det dannet ei arbeidsgruppe bestående av FAU-lederne Viviann Halvorsen og Karin Brekken, kultursjef Bersvend Salbu, bredde- og barneansvarlig i TIF, Gina Helstad, og skoleledere Marte Grann Vingelen og Stian Nystuen.

Det vi i arbeidsgruppa hadde som første delmål var å jobbe fram det vi har kalt Tynsetvett. Et sett av verdier eller holdninger, som vi kan bruke som et virkemiddel i arbeidet mot et rausere samfunn, som er trygt og godt for alle på tvers av arenaer.

Et viktig poeng er at dette skal være en felles holdningsdugnad hvor hver og en av oss tenker over sin rolle og væremåte i hverdagen uavhengig av hvem vi er i Tynset-samfunnet, hva vi gjør i hverdagen, hvilken skole vi går på, hvilken utdanning vi har, alder, kjønn osv.

I høst, rett etter skolestart, inviterte FAU og skolene til foreldremøte hvor vi fikk besøk av mobbeombudet i Innlandet. Dette ble en fin start på arbeidet vi nå skal fortsette med framover. Her ble det påpekt hvor viktig vi som voksne er i arbeidet mot mobbing og utestengelse, men også hvor viktig det er å ha med barn og unge på dette arbeidet og ikke minst lytte til hva de har å si.

Koble på flere og lansering i januar 2025

Det jobbes med å inkludere videregående, elevråd og barnehager i et tettere samarbeid, og vi ønsker å få med flest mulig til å bruke Tynsetvett i hverdagen. Tynsetvett er og vil framover bli snakket om i ulike fora, både for trenere, lærere, på foreldremøter og på ulike arbeidsplasser. Fagforbundet i kommunen ønsker også besøk av oss i arbeidsgruppa for å snakke om dette nå i november. I tillegg har det vært snakket om Tynsetvett for pensjonistforeninga og på næringskveld tidligere i høst. Målet vårt er å snakke mest mulig til flest mulig om dette før midten av januar. Planen pr. nå er lanseringsdag for Tynsetvett 22. januar. Det vil komme mer informasjon om dette når det nærmer seg.

Vi oppfordrer også de private næringsvirksomhetene, arbeidsplasser rundt om i Tynset og ulike lag og foreninger til å ta kontakt med oss dersom du ønsker å være en ambassadør for bruk av Tynsetvett.

Det er både ditt og mitt ansvar for at vi skal få et bedre Tynset-samfunn og vi håper at alle ønsker å bidra til det. Skoler, barnehager, foreldre, trenere, barn, unge, kulturskole, besteforeldre, oldeforeldre, bedrifter, arbeidsgivere og arbeidstagere utgjør Tynset-samfunnet i fellesskap.

Sammen kan vi kanskje få til en holdningsendring som gjør det ennå bedre å bo i Tynset? Vi ønsker å ha med oss alle, og vi ønsker oss engasjement! Ikke bare i sosiale medier, men også i den virkelige verden.

Med visjon om et bedre Tynset for alle, har vi laget noen punkter, som vi tenker er et godt utgangspunkt for å bli mer bevisste i hverdagen:

- Vis raushet og forståelse for mangfoldet. Vær snill
- Vis nulltoleranse for stygg språkbruk
- Fokuser på trivsel før prestasjon
- La telefonen ligge når du er sammen med andre
- Tør å bry deg!

VIS TYNSETVETT!

Åpningstider for Tynset Legesenter jula 2024

23. desember: Vanlig åpnings- og telefontid

24. desember: Åpningstid 08:00 - 11:00. Telefon- og ekspedisjonstid 08:30 - 11:00

27. desember: Åpningstid 08:00 - 13:00. Telefontid 08:30 - 12:00. Ekspedisjonstid 08:30-13:00

30. desember: Åpningstid 08:00 - 13:00. Telefontid 08:30 - 12:00. Ekspedisjonstid 08:30-13:00

31. desember: Åpningstid 08:00 - 11:00. Telefon- og ekspedisjonstid 08:30 - 11:00

Ingen blodprøver eller medisinstellinger, vi tar kun imot øyeblikkelig hjelp.

Vi ønsker alle ei riktig god jul og et godt nytt år!

Helsestasjonen i jula

Åpen kl. 10:00 - 14:00 dagene 23/12, 27/12 og 30/12.

De andre dagene har vi stengt.

Ordføreren har ordet

Mer enn tall og budsjetter: Hvordan skape et bærekraftig lokalsamfunn.

En god kollega i nord, nemlig Isak Busch skrev for litt siden et leserinnlegg med overskriften "Hvilken retning ønsker vi på demokratiet?"

Dette innlegget synes jeg var svært gjenkjennbart og godt. Bakgrunnen for innlegget var nok følelsen av en presset kommuneøkonomi, innbyggernes forholdsvis store forventninger til velferdstjenester og hvordan vi ser ordskitte synes å hardne til.

Realiteten er at mange kommuner nå er i en tiltagende krevende økonomisk situasjon, og det oppleves krevende å få neste års driftsbudsjett i balanse.

Kort oppsummert så er det dette vi kommuner i hovedsak har ansvaret for; Tjenester til folk som trenger og har rett på barnehage og skole, helsetjenester, infrastruktur, omsorg og trygghet for å kunne leve et verdig liv. De pengene vi har til rådighet er penger vi får fra Staten årlig gjennom statsbudsjettet, skatteinntekter, litt kraftinntekter, samt litt gebyrinntekter, i Tynset til sammen ca. 500 millioner.

Disse 500 millionene fordeles ut på alle tjenesteområder. Og helse og omsorg, barnehage, skole, barnevern og sosialtjenester mottar ca. 80% av disse pengene. De resterende 20 % går til drift av, kultur, plan/bygg/teknisk, administrasjon og politisk ledelse.

Samtidig vet vi at i en kommune er nærmere 70 % rene lønnsutgifter, resten er innkjøp og diverse overføringer.

Med dette som et bakteppe håper jeg det blir lettere å forstå hvorfor kutt også rammer de som ofte omtales som de svakeste gruppene, nemlig eldre, syke og barn. Det er fordi størstedelen av de pengene vi har, faktisk brukes på nettopp denne gruppa.

Derfor tvinges vi til å måtte finne innsparinger i disse sektorene, og da må vi stille oss spørsmålet om vi har råd til å ha tjenester i øverste sjiktet, eller om vi kanskje må justere og legge oss på et noe lavere nivå, et nivå som er "godt nok".

Fremtidsutsiktene sier at vi med flere eldre, færre yngre og stadig flere uten arbeid vil gå tom for hender, kompetanse og penger.

Som politiker kan vi ikke rote langt nede i grøten og kutte spesifikke stillinger etc. Det er fagfolkene som kjenner de ulike tjenestene best og som er best kvalifisert til å foreslå hvor kuttene innenfor tjenestene bør tas. Så må vi som politikere beslutte og sørge for en mest mulig rettferdig og riktig fordeling på et noe mer overordnet nivå.

Verken folkevalgte eller ansatte i kommunen synes det er gøy å kutte i tjenester, og ingen har ønske om å ramme noen spesifikt. Men skal vi få budsjettet i balanse, så har vi ikke noe valg. Noen tjenester må tas ned!

Jeg tror kommunens ansatte sammen med de 27 valgte kommunestyrerepresentantene fint klarer å ta ned de tjenestene som gir minst negative konsekvenser, men da trenger de litt goodwill og støtte fra innbyggerne på hva som er "godt nok" fremover. Oppfordrer derfor til konstruktiv og saklig diskusjon også i sosiale medier. Husk at alle gjør sitt beste og gjør det de mener er riktig sett ut ifra den kunnskapen de har om kommunen og omverdenen.

Foto : Ingrid Eide / Ingrafo

Vi er alle ufattelig heldige som får være en del av det velferdssamfunnet vi har i Norge. Men hvordan går det med velferdsstaten vår egentlig? Den er selvfølgelig avhengig av at flest mulig bidrar inn med sin arbeidsinnsats. Dessverre står alt for mange utenfor, og samfunnet preges av at blant annet negativt stress setter stadig flere ut av spill i kortere eller lenger tid. Hvorfor er det slik?

Det er sikkert mange årsaker, men jeg har tenkt en del på dette med at mange blir så sliten av å jobbe. Hvorfor? Vi streber etter å vise andre vår vellykkethet, vi ønsker oss mer fri og høyere lønn. Om vi tjener 100 000 ekstra. Blir flertallet av oss lykkeligere da?

Og er det en menneskerett at vi ikke skal bli sliten av å gå på jobb? Er det ikke helt normalt å bli litt sliten etter 8 timers jobb hvor vi gjør dagens viktigste oppgave, nemlig tjene til livets opphold? Vi kan jo slappe av litt de resterende 16 timene, eller? Problemet er kanskje at folk stresser for mye på fritiden, med alskens fritidsaktiviteter, å opptre/fremstå seg som mest mulig vellykket, oppussingsprosjekter, reising etc.

Jeg tenker at hvis vi innbyggere hadde hatt noe mindre forventninger både til kommunen og oss selv, så kunne vi frigjort både tid og penger som vi kunne brukt på en enda mer verdifull måte for å samle energi og se og løfte de som trenger det mest.

Vi lar oss alle av og til rive med, og stå på barrikaden for det vi mener er riktig og viktig. Det er et sunnhetstegn, vi har det alle i oss, men alle kan dessverre ikke få det som de vil. Et godt hjelpemiddel da, i alle fall for meg er å puste med magen og se litt over landegrensene hva andre har å stri med. Det hjelper i alle fall litt. Husk vi har det tross alt ufattelig trygt og godt på Tynset. Ta med dere det inn i julehøytiden og det nye året.

Ønsker dere alle en riktig god og fredelig julehøytid når den tid kommer

Hilsen ordfører Merete

Avdelingsleder ved psykisk helsetjeneste, Jeanne E. N. Solvang (midten), sammen med Marit Lindberg (t.v) og Camilla Liim, som siden i september har jobbet i kommunens nye helsetjeneste for barn og unge. Foto: Ingrafo

Ny hjelp til unge: Tynset setter søkelys på psykisk helse

Hva gjør man når livet blir for vanskelig, men man ikke vet hvor man skal henvende seg?
I september etablerte Tynset kommune en ny tjeneste for barn og unge, som trenger litt ekstra støtte.

Tynset kommune har 1.139 barn under 18 år (2023). Hvert år mottar om lag 5-6% av disse barna helsehjelp ved Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP) Tynset.

Selv med et tett samarbeid mellom BUP og kommunen, har det vært flere utfordringer:

- Barn og unge med sammensatte vansker, som eksisterende tjenester ikke fullt ut klarer å håndtere faller utenfor
- Barn og unge med milde til moderate psykiske vansker får ikke rett til helsehjelp ved BUP, og det har vært et manglende, kommunalt tilbud for disse gruppene

Et hull i systemet

Nåværende tjenester som helsestasjonen, PPT, barnevern og fastleger har begrenset behandlingskompetanse. Helsestasjonen jobber forebyggende og BUP jobber behandlende.

– Mellom disse instansene blir det et gap, som vi skal bidra til å dekke, sier Camilla Lium og Marit Lindberg, som siden i september har jobbet nye tjenesten.

”Psykiisk helsetjeneste for barn og unge” en tjeneste som arbeider på flere områder rundt barn og unge.

– Vi representerer en helt frivillig ordning og jobber etter henvendelser, som kan komme fra enkeltindivider, foresatte eller andre instanser, opplyser Camilla, som er sykepleier og barnevernspedagog.

– Vi gir individuell hjelp og oppfølging til barn og unge med milde til moderate plager og utfordringer knyttet til psykisk helse og/eller begynnende rusproblemer. Vi bidrar også med samhandling mellom instanser og i familien.

– Når barn og ungdom sliter, henger det ofte sammen med familiedynamikken. Hjemmebesøk blir en vesentlig del av vår rådgiving, og det skal være lav terskel for å ta kontakt med oss, sier Marit, som har bakgrunn som barnevernspedagog.

Hvem kan få hjelp?

Den nye psykiske helsetjenesten for barn og unge retter seg mot:

- Ungdom med milde til moderate psykiske utfordringer og/eller begynnende rusproblematikk
- Unge som sliter, men ikke når opp til BUP-behandling
- Familier som trenger veiledning og støtte

Ulikt dagens tjenester lover nye psykiske helsetjenesten for barn og unge:

- a. Å dekke opp behovet før og etter behandling på BUP
- b. Samtaler etter henvendelser direkte fra ungdom eller familien
- c. Individuelt tilpasset hjelp, eller familieveiledning
- d. Tett samarbeid mellom ulike kommunale tjenester

Regionalt fagnettverk

Prosjektet springer ut av en grundig undersøkelse (BTI-undersøkelsen), som avdekket hull i kommunenes eksisterende hjelpetilbud.

Derfor er det opprettet et felles fagnettverk for alle kommunene i regionen, som sogner til BUP Tynset (Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Os, Alvdal, Folldal, Tynset, og Tolga). En dag i uka møtes ansatte i tjenesten i de ulike kommunene for kompetanseheving, veiledning og erfaringsutveksling, ledet av psykologspesialist avsatt av BUP Tynset.

– Dette fagnettverket er selve ryggraden i tjenesten, og det fungerer meget bra, understreker Camilla og Marit.

– Det er godt å være to og ha mulighet til å sparre med hverandre i oppstarten av en helt ny tjeneste, poengterer Marit.

Med i teamet på Tynset er også ungdomskontakt Else Brennhaug Fristad og kommunepsykolog Ingrid Helen Lindbo. Den nye interkommunale psykologen, som snart starter i stillingen, skal også inngå i teamet.

Praktisk informasjon

Hvem: Barn og unge i Tynset kommune

Hvordan: Lav terskel for kontakt

Pris: Gratis

Kontakttelefon: 477 91 849 (avdelingsleder)

Besøksadresse: 5. etasje, Rådhuset, Torvgata 1, 2500 Tynset

Åpningstid: 08.00-15.30

Servicetorget: 624 85 000

Hjelpetelefon

Alarmtelefonen for barn og unge: 116111

Mental helse: 116123

Rustelefonen: 08588

Disse tre hjelpelinjene er gratis og tilgjengelig hele døgnet.

Ny kommunikasjonsstrategi: Tynset setter innbyggerne i sentrum

Kommunes nye kommunikasjons- og digitaliseringsansvarlig, Tor Arne Guldberg, har startet arbeidet med utviklingen av kommunens nye kommunikasjonsstrategi.

En kommunikasjonsstrategi er kommunens ”kjøreplan” for hvordan den snakker med og lytter til sine innbyggere. I en digital tidsalder handler strategien mye om å utnytte nye teknologier som sosiale medier, nettsider og kunstig intelligens for mer effektiv og brukerrettet kommunikasjon.

Kommunikasjonsstrategien som skal fornyes er omfatter flere fokusområder, men i denne artikkelen retter vi fokuset mot den digitale delen av strategien. Guldberg er opptatt av å presisere at innbyggere og brukere av kommunens tjenester alltid i er fokus og vi skal selvfølgelig også ta vare på de som er ikke-digitale.

ChatGPT og andre KI-verktøy er for mange blitt et viktig verktøy og hjelpemiddel for tekstutforming og effektivisering av skrivearbeidet.

Teksten nedenfor er et eksempel på hvordan man kan bruke KI i skrivearbeidet. Den er ettergått og godkjent av Tor Arne Guldberg.

Spørsmål til ChatGPT:

Kan du skrive en god, forklarende artikkel basert på denne teksten? Tor Arne Guldberg er den nye kommunikasjons- og digitaliseringsansvarlige i kommunen. I gang med kommunens nye kommunikasjonsstrategi, og er opptatt av hvordan kunstig intelligens kan implementeres i kommunes både interne og eksterne kommunikasjon. Opptatt av samfunnsnyttene av kunstig intelligens (KI). Også opptatt av hvordan KI kan forenkle kommunikasjon mellom innbyggere og kommune i eks byggesakssøknader. Tor Arne Guldberg har en spennende rolle som ny kommunikasjons- og digitaliseringsansvarlig i kommunen, spesielt med tanke på den pågående utviklingen av kommunens nye kommunikasjonsstrategi. Ved å fokusere på hvordan KI kan implementeres i både intern og ekstern kommunikasjon, kan han bidra til å forme en mer effektiv og transparent kommunikasjonsforløp for både ansatte og innbyggere. Redd for at folk tror KI kun er effektivisering. Viktig; også et redskap for å få på plass løsninger i kommunen som gir eksternt, men også få nytte av internt.

Dette er hva vi fikk:

Kunstig intelligens i kommunal kommunikasjon: En ny æra med Tor Arne Guldberg

I en tid preget av rask teknologisk utvikling står kommuner overfor stadig nye muligheter for å forbedre sin kommunikasjon og tjenester. Tor Arne Guldberg representerer en spennende ny retning innen offentlig sektor, der kunstig intelligens (KI) sees på som et strategisk verktøy for å øke effektivitet og innbyggeropplevelse.

Kommunal sektor har lenge vært kjent for å være tradisjonell og til tider byråkratisk. Guldbergs nye rolle som kommunikasjons- og digitaliseringsansvarlig signaliserer en bevisst satsing på modernisering og brukerorientert tenkning. Ved digitalisering og bruk av kunstig intelligens ønsker kommunen å bygge broer mellom innbyggere og offentlige tjenester.

Humanistisk teknologiforståelse

KI handler ikke om å erstatte mennesker, men om å forsterke menneskelige kapasiteter. I kommunal sammenheng betyr dette blant annet å skape systemer som:

Frigir ansattes tid til mer kompleks og kreativ problemløsning
Forbedrer innbyggenes opplevelse av offentlige tjenester
Muliggjør mer individualisert og presis kommunikasjon

Potensielle bruksområder for KI

Ekstern Kommunikasjon

Et godt eksempel på hva som ses på av mulige løsninger skjer i dag hos avdeling for byggesak, med forenkling av komplekse prosesser som eksempelvis byggesakssøknader. Tenk deg en KI-løsning som ikke bare behandler søknader raskere, men som:

- Veileder søkere gjennom komplekse regelverk
- Gir umiddelbar, forståelig tilbakemelding
- Reduserer saksbehandlingstid uten å miste det menneskelige skjønn
- Redusere ventetider og byråkratiske forsinkelser

Intern kommunikasjon

Internt kan KI bidra til:

- Mer effektiv informasjonsdeling i hele organisasjonen
- Automatisering av rutineoppgaver
- Bedre ressursutnyttelse blant kommunens ansatte

Samfunnsnytte og fremtidsperspektiv

Guldbergs tilnærming understreker viktigheten av å se KI som et verktøy for samfunnsutvikling, ikke bare teknologisk innovasjon. KI er ikke en teknologisk quick-fix, men en strategisk mulighet for å redesigne kommunal tjenesteyting. Det handler om å skape mer responsive, intelligente og menneskevennlige systemer som setter innbyggenes behov i sentrum, sier Tor Arne. Hans visjon representerer nettopp dette - en forståelse av KI som et økosystem av muligheter, ikke bare et verktøy for effektivisering.

Kommunens nye kommunikasjonsstrategi vil ivareta en mer proaktiv tilnærming til teknologisk integrasjon. Ved å aktivt utforske kunstig intelligens' potensiale kan kommunen posisjonere seg i front av digital forvaltningsutvikling. Det handler om å bygge broer mellom teknologi, menneskelige behov og samfunnsmessig utvikling.

Tor Arne Guldbergs rolle markerer begynnelsen på en spennende reise mot mer ”intelligent” og innbyggervennlig kommunal kommunikasjon. Gjennom strategisk bruk av kunstig intelligens kan kommunen skape mer effektive, og brukersentrerte tjenester.

Foto: Daniel Fatnes / DSB

Risiko og beredskap i Tynset kommune

Det er i løpet av 2023-2024 utarbeidet en ny helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse (HROS) for Tynset kommune. Et endret og økt risikobilde, har gjort det er nødvendig med samarbeid på tvers av kommuner og med andre eksterne aktører på en ny måte. Derfor ble denne analysen i stor grad gjennomført i samarbeid med øvrige kommuner i regionen.

Kommunal beredskapsplikt legger til grunn at kommunen tenker langsiktig, forebygger, har god kapasitet i tjenester og funksjoner, og har en generisk beredskap for å stå imot og håndtere ulike typer hendelser. Dette betyr at kommunen må være oppmerksom på hvordan utviklingstrekk og utfordringsbildet også endrer forutsetningene for samfunnssikkerheten.

Endringer i utfordringsbildet (megatrender) vil gi endringer i kommunens risiko- og sårbarhetsbilde. Særskilte utfordringer vi har sett over tid:

- Klimaendringer
- Cybertrusler og IKT-avhengighet
- Pandemier
- Forsyningssikkerhet

Tynset kommune er normalt en trygg kommune for innbyggere og besøkende å oppholde seg i. Risiko- og sårbarhetsanalysene viser likevel at kommunen har sårbarheter, som må håndteres og at det er nødvendig med en forberedt beredskapsorganisasjon.

18 ulike hendelser ble analysert. Hendelsene som har kommet ut med høyest samlet risiko er:

1. Pandemi/epidemi - smittsom sykdom, som rammer en stor del av befolkningen
2. Cyberangrep der kommunens tilgang på sentrale IKT-system reduseres eller fjernes
3. Forsyningssvikt som følge av internasjonal og nasjonal ustabilitet

Det kommunale beredskapsarbeidet blir stadig mer kompleks og sammensatt. Små kommuner har i lang tid vist en evne til å håndtere hendelser raskt og godt. Årsaken er i stor grad korte beslutningslinjer, god lokal kunnskap og en evne til å mobilisere samfunnets og kommunens ressurser raskt ved behov.

Hendelser med høyest risiko har til felles at årsakene gjerne ligger på utsiden av det kommunen kan kontrollere, og at det er samfunnets robusthet og kommunenes evne til å håndtere som settes på prøve.

Egenberedskapsrådene sier noe om hva det er lurt at vi alle har tilgjengelig i hjemmene våre.

Tynset kommune gjennomførte i november en større beredskapsøvelse i samarbeid med Politi, Statsforvalter, Heimevernet og andre eksterne aktører. Bakgrunnen for øvelsen var scenario som inneholdt geopolitisk ustabilitet, militær aktivitet, svikt i forsyninger og større evakueringsscenario.

Kommunene i regionen har også samarbeidet med Statsforvalteren i Innlandet om et prosjekt med en interkommunal beredskapsrådgiver som skal være med å sikre at kommunene utvikler seg som beredskapsorganisasjoner.

Ny og oppdatert HROS er tilgjengelig på kommunens nettsider.

Hendelser som er analysert

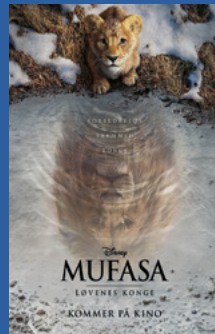
H1 H2 H3 H4 H5 H6 H7 H8 H9 H10 H11 H12 H13 H14 H15 H16 H17 H18	Ekstremnedbør/flom Ekstreme temperaturer Skred Pandemi Smittsom dyresykdom Skogbrann Samferdselsulykke Stor brann Kjemikalieutslipp Forsyningssvikt Langvarig bortfall energiforsyning Langvarig bortfall av IKT og telekom Langvarig bortfall av vannforsyning Atomulykke i utlandet Cyberangrep Terrorangrep mot arrangement PLIVO - pågående livstruende vold Frykt/uro i befolkningen	Sannsynlighet	Konsekvens				
			K1 = Svært små	K2 = små	K3 = Middels	K4 = Store	K5 = Svært store
S5 = Svært høy							
S4 = Høy	H9	H1		H4, H15			
S3 = Middels		H2, H12	H7				
S2 = Lav	H18	H6, H13, H17, H5	H3, H11	H8	H10		
S1 = Svært lav			H14	H16			

Kommende filmer

Ringenes herre
Premiere 13. desember

Mufasa:
Løvenes konge
Premiere 18. desember

Sonic The Hedgehog 3
Premiere 20. desember

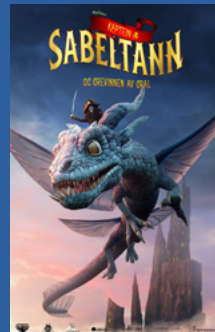
Kvitebjørn -
Østenfor sol og
vestenfor måne
Premiere 25. desember

Spermageddon
Premiere 10. januar

Better Man
Premiere 24. januar

Kaptein Sabeltann og
Grevinnen av Gral
Premiere 7. februar

Captain America:
Brave New World
Premiere 12. februar

A Complete Unknown
Premiere 21. februar

Bridget Jones:
Mad About The Boy
Premiere 14. februar

Se fullstendig program med
forestillinger og priser på www.tynsetkino.no

Billettsalget starter 1 time før forestilling
Telefon billettsalg: 62 48 52 03

Det tas forbehold om endringer

JULEGAVETIPS

Gi en opplevelse til jul!

**KOHT PÅ LIV OG DØD // THOMAS SELTZER // OSCAR DANIELSSON // PRIMA FACIE
// ARVE LEKSNES // DET BETALES // ARE KALVØ - BERRE BØNDER LENGTAR HEIM
// NARNIA // KOKOSBANANAS OG DET STORE SHOWET //
OG MYE MER.**

SJEKK HJEMMESIDEN VÅR FOR INFO OG BILLETTER:

WWW.TYNSETKULTURHUS.NO
GAVEKORT FINNER DU INNE PÅ NETTSIDEN.